

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/183/2024
Identifikačné číslo spisu:	6122502636
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6122502636.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Šobichovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Martina Vladíka, v právnej veci žalobcu: 365.bank, a. s., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovanému: C. L., narodený XX. C. XXXX, L., G. XXX/XX, o zaplatenie 19.478,10 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 14Csp/36/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. júna 2024 sp. zn. 7CoCsp/2/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný má právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zamietol žalobu na uloženie povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 19.478,10 eura s príslušenstvom (výrok I.). V zmysle § 255 ods. 1 CSP úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. Vychádzal zo skutkových tvrdení uvedených v žalobe, keď žalobca na základe uzatvorenej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 22. 11. 2019 poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 21.800 eur, na základe v zmluve dohodnutých podmienok v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., keď z celkového poskytnutého úveru žalovaný uhradil sumu 4.828,69 eura + 183,82 eura. Žalobca zasielal žalovanému výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 13. 01. 2022, ktorá bola uložená na pošte dňa 17. 01. 2022 a následne aj zásielku obsahujúcu výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 09. 02. 2022, ktorá bola uložená na pošte dňa 14. 02. 2022, ktorú žalobca považoval za predčasné spoplatnenie spotrebiteľského úveru. Žalobca vo výzve z 13. 01. 2022 podmienil neuplatnenie svojho práva vyhlásením o mimoriadnu splatnosť úveru tým, že dlžník do 15 kalendárnych dní uhradí celý dovtedy splatný dlh vo výške 1.597,97 eura. Hodnotiac obsah výzvy z 13. 01. 2022 dospel k záveru, že táto neobsahuje náležitosti uvedené v § 53 ods. 9 v spojení s podmienkami § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou (tou istou) splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva predčasne spoplatniť dlh.

Takouto výzvou veriteľ dáva možnosť dlžníkovi splátku uhradiť a vyhnúť sa tak vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu (strate výhody splátok). Dlžníkovi - spotrebiteľovi stačí, ak uhradí predmetnú konkrétnu jednu omeškanú splátku a tým sa vyhne tomu, že veriteľ vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. V danom prípade veriteľ (žalobca) neoznačil konkrétnu splátku, s ktorou je žalovaný v omeškaní, čím znemožnil ju spotrebiteľovi uhradiť a vyhnúť sa tak účinne vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Je bez právnej relevancie argumentácia žalobcu, že sám žalovaný musel vedieť, ktoré splátky veriteľovi neuhradil, keďže v zmysle podmienok § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka je rozhodujúce, pre ktorú splátku sa veriteľ rozhodol, resp. zvažuje možnosť uplatniť právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Vzhľadom k tomu, že výzva žalobcu z 13. 01. 2022 takúto náležitosť neobsahovala a neboli naplnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, žalobca nemohol vyhlásiť ani mimoriadnu splatnosť celého zostatku z úveru, na základe čoho jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

2.2. Záver súdu prvej inštancie, ktorý na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalobca nepreukázal naplnenie podmienok uvedených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže výzva z 13. 01. 2022 zákonom predpokladané (vyžadované) hmotnoprávne podmienky neobsahovala, na základe čoho nemohlo dôjsť následne k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru na základe listu z 09. 02. 2022, je správny.

2.3. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 22. 11. 2019 uzatvorená zmluva o úvere č. 1946963777, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému na základe podmienok zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľský úver vo výške 21.800 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 311,39 eura (celkovo 96 splátok), keď konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 15. 11. 2027.

2.4. Ďalej bolo nesporným, že v priebehu trvania zmluvného vzťahu žalobca zaslal žalovanému upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej časti úveru, v ktorom uviedol/upozornil, že ku dňu 13. 01. 2022 je pohľadávka banky, vyplývajúca zo zmluvy o úvere, viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.597,90 eura, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 1.510,97 eura, poplatku vo výške 27 eur a poistného 0,00 eur, keď zároveň ho vyzval/žiadal o zaplatenie vyššie uvedenej sumy na úverový účet (špecifikovaný vo výzve) v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. V predmetnej výzve banka ďalej uviedla, že ak nedôjde k úhrade vyššie uvedenej dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný.

2.5. Správne súd prvej inštancie v bodoch 14., 15., 17. až 20. odôvodnenia rozsudku poukázal/vysvetlil zmysel a účel právnej normy ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva predčasne spoplatniť dlh, ako notifikačnú povinnosť s cieľom - dať dlžníkovi možnosť splátku uhradiť a vyhnúť sa tak vyhláseniu mimoriadnej splatnosti zostatku spotrebiteľského úveru. V tejto súvislosti správne súd prvej inštancie ďalej vyvodil, že pokiaľ spotrebiteľ uhradí predmetnú konkrétnu splátku, vyhne sa tomu, aby veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru. Je teda bez právnej relevancie (závery súdu prvej inštancie vyjadrené v bode 17.), že žalovaný mal vedomosť o tom, že splátky úveru (a ktoré) neuhrádzal a keď veriteľ iba všeobecne vo výzve uviedol, že zostatok nesplateného úveru predstavuje určitú konkrétnu sumu (pozostávajúcu z viacerých neuhrádzaných splátok úveru), čo v danom prípade predstavovala suma 1.597,97 eura. V súvislosti s vyššie uvedeným právnym záverom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, je potrebné v kontexte tzv. ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 71/2018) uviesť, že obdobnou otázkou sa zaoberali aj ostatné odvolacie senáty Krajského súdu v Žiline, ktoré dospeli k rovnakému právnemu záveru pri výklade podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a odvolaciemu súdu nie je zrejmé, že iný (opačný) výklad by v takejto právnej veci zaujal, ako kasačný súd, Najvyšší súd Slovenskej republiky.

2.6. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie na základe skutkových zistení správne posúdil

okolnosti prejednávanej veci vo vzťahu k posudzovaniu podmienok v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka - v skúmaní podmienok výzvy na splatenie úveru pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ktoré vyhodnotil v súlade s rozhodovacou činnosťou vyšších súdnych autorít, krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

2.7. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP a článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku a úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže preukázateľne v odvolacom konaní mu žiadne trovy nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku dovolanie podal žalobca. Dovolanie podal z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený. Poukázal najmä na to, že sa súd odklonil od doslovného znenia právnej normy a ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka súd aplikuje nad rámec jeho najširšieho jazykového významu. Uviedol, že ak súdy z ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka abstrahovali povinnosť veriteľa, ktorá nevyplýva ani z ich extenzívneho výkladu (uvádzať splátku, pre ktorú veriteľ vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru), boli povinné sa vysporiadať s tým, či zákonodarcia nie neúmyselne, opomenul zahrnúť túto povinnosť do ich jazykového vyjadrenia právneho predpisu. V rozpore s uvedeným sa odvolací súd ani súd prvej inštancie týmito otázkami vôbec nezaoberal. Navyše zamietnutie žaloby aj v rozsahu splatných splátok úveru súdy nevysvetlili vôbec. V napadnutom rozsudku Krajského súdu v Žiline absentuje akákoľvek reakcia na odvolaciu argumentáciu žalobcu, v ktorej spochybnil východiská súdu prvej inštancie. Písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku neobsahuje vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie a nespĺňa tak ani základné predpoklady súdnej justifikácie.

3.1. Vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil právne otázky, ktoré ešte neboli vyriešené v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu a to po 1) je veriteľ povinný v upozornení na možnosť využitia oprávnenia požadovať zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a v nadväzujúcej výzve na zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru podľa § 565 občianskeho zákonníka konkretizovať splátku, pre ktorej nezaplatenie vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru?

Po 2) ak veriteľ uplatní nárok na celý zostatok pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na základe predčasného splatenia, avšak súd dospeje k záveru, že nevyhlásil predčasnú splatnosť úveru platne, má mu byť priznaný nárok na jednotlivé neuhradené splátky úveru, splatné ku dňu vyhlásenia rozsudku?

3.2. K prvej otázke uviedol, že zamietavý rozsudok odvolacieho súdu vychádza zo zásadného a úplne nového výkladu § 53 ods. 9 a § 165 Občianskeho zákonníka a to, že ak veriteľ v upozornení podľa § 53 ods. 9 neoznačí rozhodujúcu splátku, malo by byť zosplatenie úveru neplatné. Podľa žalobcu z jazykového vyjadrenia citovanej právnej úpravy nevyplývajú obsahové náležitosti daných úkonov, ktoré vyžaduje odvolací súd, t.j. povinnosť informovať spotrebiteľa o konkrétnej splátke, ktorú neuhradí a pre ktorú teda vyhlasuje veriteľ predčasnú splatnosť úveru. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ vo vzťahu k obsahu upozornenia vyžaduje iba to, aby bol spotrebiteľ upozornený na zámer veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť peňažného záväzku. Pri výzve na splatenie celej pohľadávky § 565 OZ nestanovuje prakticky žiadne obligatórne náležitosti a jej obsah ponecháva na vôľu veriteľa. Ak by upozornenie a výzva mali spĺňať aj ďalšie obsahové kritériá, nepochybne by boli vymedzené v normatívnom texte zákona. Poukázal na neprimerane extenzívny výklad § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka hraničiaci až s dotváraním práva. Poukázal na to práve spotrebiteľ, ktorý je ten, kto prestal splácať úver, a teda musí vedieť, ktoré splátky neuhradil a zároveň vie počas celého trvania zmluvného vzťahu, aká je výška jeho splátky. Literatúra uvádza, že ak zákon nevymedzuje podmienky omeškania splátky spotrebiteľa, myslí tým omeškania v poradí prvej splátky za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená. Ak uvádzame prvú splátku máme tým na mysli aj každú ďalšiu splátku, ktorá bude vnímaná ako prvá omeškaná splátka. Spotrebiteľ podľa názoru žalobcu vôbec nemusí vedieť, ktorú splátku uhradza. Stačí mu bez ďalšieho zaplatiť sumu vo výške jednej mesačnej splátky. Konkretizácia splátky v upozornení nie je potrebná ani pre vyhodnotenie dodržania lehoty podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka.

3.3. K druhej právnej otázke žalobca uviedol, že pokiaľ súdy vyhodnotili tak, že žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru neplatne, t.j. aktuálne by mal žalovaný splácať úver podľa pôvodne dojednaného splátkového kalendára, napriek tomu paradoxne neuložil súd povinnosť zaplatiť splátky

úveru, ktoré boli splatné v čase vyhlásenia rozsudku - § 217 ods. 1 CSP a tento záver nijako neodôvodnil. Podľa názoru žalobcu a súčasne z dôkazných prostriedkov a skutkových tvrdení zreteľne vyplýva, že pohľadávka zo zmluvy o úvere nie je splnená, mal priznať žalobcovi nárok na zaplatenie jej časti, ktorú považoval za preukázanú. V zvolenom spôsobe jej riešenia absentuje racionálny zmysel. Jednak sa tým odďaľuje efektívna ochrana práv sporových strán a zároveň ich núti k zbytočnému iniciovaniu ďalších súdnych sporov. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Žiline zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

5.1. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

5.2. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nakoľko právne závery odvolacieho súdu sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry vo vzťahu k § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Namietal, že ak súdy z ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka abstrahovali povinnosť veriteľa, ktorá nevyplyva ani z ich extenzívneho výkladu (uvádzať splátku, pre ktorú veriteľ vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru), boli povinné sa vysporiadať s tým či zákonodarcia neúmyselne, opomenul zahrnúť túto povinnosť do ich jazykového vyjadrenia právneho predpisu. Taktiež namietal, že zamietnutie žaloby aj v rozsahu splatných splátok úveru súdy nevysvetlili vôbec.

5.3. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5.4. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

5.5. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď dovolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

5.6. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či naplňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. III. ÚS 44/2022) uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Základné právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu), vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania (strany sporu) zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania (strana sporu) uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (m. m. IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

5.7. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

5.8. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

5.9. Judikatúrou konkretizovaný obsah práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) je veľmi pestrý. Procesné elementy tohto práva zdôrazňujú „stanovený postup“, teda dodržanie procesných pravidiel v konaní ako celku pred všeobecným súdom. Nezávislosť jeho rozhodovania sa uskutočňuje v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Jedným z takýchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces, vylučujúcim svojvôľu pri rozhodovaní, je i povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2, ods. 3 CSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, kedy sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, alebo ignorujú kogentnú normu, či popierajú všeobecne akceptované chápanie dotknutého právneho inštitútu, treba také rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

6.1. V prejednávanej veci obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil nepreskúmateľnosť, nepredvídateľnosť či arbitrárnosť (ktorú žalobca naznačuje) predmetného rozhodnutia napadnutého dovolaním. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

6.2. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú zjavné podstatné skutkové tvrdenia žalobcu, ako aj opis dôkaznej situácie v konaní, odkaz na právnu úpravu ako aj jej aplikácia na zistený skutkový stav.

6.3. Súd prvej inštancie pri zamietnutí žaloby vychádzal zo skutkových tvrdení uvedených v žalobe, keď žalobca na základe uzatvorenej zmluvy o úvere č. 1946963777 z 22. 11. 2019 poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 21.800 eur, na základe v zmluve dohodnutých podmienok v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., keď z celkového poskytnutého úveru žalovaný uhradil sumu 4.828,69 eura + 183,82 eura. Žalobca zasielal žalovanému výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 13. 01. 2022, ktorá bola uložená na pošte dňa 17. 01. 2022 a následne aj zásielku obsahujúcu výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 09. 02. 2022, ktorá bola uložená na pošte dňa 14. 02. 2022, ktorú žalobca považoval za predčasné spoplatnenie spotrebiteľského úveru. Žalobca vo výzve z 13. 01. 2022 podmienil neuplatnenie svojho práva vyhlásením o mimoriadnu splatnosť úveru tým, že dlžník do 15 kalendárnych dní uhradí celý dovtedy splatný dlh vo výške 1.597,97 eura. Hodnotiac obsah výzvy z 13. 01. 2022 dospel k záveru, že táto neobsahuje náležitosti uvedené v § 53 ods. 9 v spojení s podmienkami § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou (tou istou) splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva predčasne spoplatniť dlh. Takouto výzvou veriteľ dáva možnosť dlžníkovi splátku uhradiť a vyhnúť sa tak vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu (strate výhody splátok). Dlžníkovi - spotrebiteľovi stačí, ak uhradí predmetnú konkrétnu jednu omeškanú splátku a tým sa vyhne tomu, že veriteľ vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. V danom prípade veriteľ (žalobca) neoznačil konkrétnu splátku, s ktorou je žalovaný v omeškaní, čím znemožnil ju spotrebiteľovi uhradiť a vyhnúť sa tak účinne vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Je bez právnej relevancie argumentácia žalobcu, že sám žalovaný musel vedieť, ktoré splátky veriteľovi neuhradil, keďže v zmysle podmienok § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka je rozhodujúce, pre ktorú splátku sa veriteľ rozhodol, resp. zvažuje možnosť uplatniť právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Vzhľadom k tomu, že výzva žalobcu z 13. 01. 2022 takúto náležitosť neobsahovala a neboli naplnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9

Občianskeho zákonníka, žalobca nemohol vyhlásiť ani mimoriadnu splatnosť celého zostatku z úveru, na základe čoho jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6.4. V bode 19. odôvodnenia súd prvej inštancie tiež uviedol: „možno doplniť, že veriteľ akýmkoľvek spôsobom nestráca nárok na úhradu zvyšného, už skôr splatného dlhu dlžníka. Avšak tento nesúvisí s eventuálnym vyhlásením mimoriadnej splatnosti dlhu, keďže sa jedná o splátky splatné skôr, než bola splatná splátka, pre omeškanie dlžníka s ktorou veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru/dlhu, t. j. ide o „staršie“ splátky. Z titulu zosplatenia dlhu možno uplatňovať len nárok na úhradu splátky, pre omeškanie dlžníka s ktorou veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru/dlhu, a neskoršie, t. j. tie, ktoré by boli splatné v budúcnosti. Splátky predchádzajúce splátke, pre omeškanie dlžníka s ktorou veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru/dlhu, resp. nároky z nich plynúce, možno uplatniť len z titulu splatných splátok.“

6.5. Odvolací súd na odvolacie námietky žalobcu smerujúce k tomu, že podľa žalobcu, nevyplýva z ust. § 53 ods. 9 OZ povinnosť informovať spotrebiteľa o konkrétnej splátke, ktorú neuhradil, sa stotožnil v tomto smere s právnym názorom súdu prvej inštancie body 6. až 10.). Dovolací súd má za to, že odvolací súd dôsledne odpovedal v tomto smere na takto uvedenú podstatnú odvoláciu námietku žalobcu.

6.6. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku nedostatku dôvodov v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP a to, že zamietnutie žaloby aj v rozsahu splatných splátok úveru súdy nevysvetlili vôbec, aj táto nie je opodstatnená. Z obsahu odvolania žalobcu (odvolanie zo dňa 16. 10. 2013) nevyplýva, že žalobca namietať nedostatok dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby aj v rozsahu splatných splátok úveru, tak logicky vzaté, odvolací súd na tieto nemohol reagovať. Neuniklo pozornosti dovolaciemu súdu, že súd prvej inštancie v bode 19. poukázal na to, že veriteľ nestráca nárok na úhradu zvyšného, už skôr splatného dlhu (viď tu bod 6.4.).

6.7. Dovolací súd všeobecne k dovolacím námietkam, ktoré neboli predmetom odvolacieho konania udáva, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietať už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (R 73/2019).

6.8. Dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti (sp. zn. 4Cdo/40/2019).

6.9. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán, pričom povinnosť strany tvrdiť je jednou zo základných povinností v sporovom konaní, má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (článok 8 Základných princípov CSP). Vo všeobecnosti platí, že dôkaznú povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto v spore niečo tvrdí. Nový procesný kódex s účinnosťou od 1. júla 2016 zaviedol do procesného práva nový inštitút prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktoré ako úkony procesných strán podliehajú koncentrácii konania.

7. Ak teda dovolateľ uplatnené námietky v dovolaní neuplatnil v odvolacom konaní, nemôže ich posudzovať dovolací súd pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario). V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

7.1. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, a je zrejmé, ako a z akých

dôvodov meritorne (rozsudkom) vo veci samej rozhodol. A keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vytvára v spätosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie organickú a kompletizujúcu jednotu, jeho odôvodnenie spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 CSP týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

7.2. Z obsahu dovolania je celkom zrejmé, že žalobca sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snaží spochybníť aj právne posúdenie sporu odvolacím súdom (rovnaké námietky uvádza aj pri nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP), ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (k tomu pozri aj R 24/2017, 9Cdo/248/2021, 9Cdo/265/2021).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

8. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je relevantná len právna (nie skutková) otázka. Pripomenúť treba, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

8.2. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti riešenia (§ 421) táto otázka spadá. Takéto určenie významovo nespadá pod vymedzenie dovolacieho dôvodu. Skúmanie prípustnosti dovolania je tak vecou odvolacieho súdu, ktorý ale nie je viazaný jeho vymedzením (I. ÚS 51/2020). Označenie konkrétneho rozhodnutia (judikatúry) najvyššieho súdu nie je v zmysle ustanovenia § 428 CSP obligatórnou náležitosťou dovolania. Argumentácia dovolateľa konkrétnou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu je nad rámec zákonných požiadaviek a dovolací súd ňou nie je viazaný (III. ÚS 76/2021 aj III. ÚS 701/2022). Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 CSP tvoria jeden celok, a preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktno len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil „na konkrétnom riadku svojho podania“. Je užitočné sa pozrieť aj na dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť, (a) či od tejto otázky záviselo namietané rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP (I. ÚS 336/2019).

8.3. Dovolateľ v dovolaní vymedzil 2 právne otázky: 1) je veriteľ povinný v upozornení na možnosť využitia oprávnenia požadovať zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a v nadväzujúcej výzve na zaplatenie celej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru podľa § 565 občianskeho zákonníka konkretizovať splátku, pre ktorej nezaplatenie vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru?

Po 2) ak veriteľ uplatní nárok na celý zostatok pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na základe

predčasného splatenia, avšak súd dospeje k záveru, že nevyhlásil predčasnú splatnosť úveru platne, má mu byť priznaný nárok na jednotlivé neuhradené splátky úveru, splatné ku dňu vyhlásenia rozsudku?

8.4. Vo vzťahu k položenej prvej právnej otázke žalobcu na ktorej bolo založené právne posúdenie predmetnej veci, dovolací súd uvádza, že táto bola medzičasom vyriešená v rozhodnutí NS SR sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13. 02. 2025, ktoré bolo prijaté aj ako zbierkové rozhodnutie v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod R 34/2025 a právna veta z neho znie: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutie oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 OZ).“

8.5. Z bodu 12. odôvodnenia predmetného rozhodnutia tiež vyplýva: „Vo vzťahu k prvému z uvádzaných aspektov (a k prvej trojici otázok z dovolania, ktoré boli v skutočnosti otázkou jedinou a ktorých/-ej/ podstatou s výnimkou naviazania na jednotlivé úkony v procese zosplatňovania úveru je, či žiadosť o jednorazové splatenie a/alebo upozornenie musí obsahovať aj identifikáciu splátky, pre omeškanie s ktorou má dôjsť k strate zodpovedajúcej výhody) totiž platí, že ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ spôsobuje v drvivej väčšine prípadov, vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej OZ o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutie oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakolko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ).“

8.6. Žalobca v predmetnej veci podaním zo dňa 17. 12. 2024 dal podnet na predloženie veci Veľkému senátu NS SR s poukazom na rozdielne rozhodnutia NS SR práve vo vyššie uvedenej právnej otázke č. 1. Poukazoval na rozdielne posúdenie uvedenej právnej otázky v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 5Cdo/2/2023 a 1Cdo/123/2022. K uvedenému dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 157/2025 z 13. marca 2025 v ktorých dôvodoch, okrem iného v bodoch 17. a 18. uvádza: „Nedôvodná je sťažnostná námietka, že najvyšší súd mal vec predložiť na rozhodnutie veľkému senátu. Keďže najvyšší súd pre neprípustnosť oboch dovolacích otázok žiadnu z nich nevyriešil, tak nemal dôvod vec predkladať na rozhodnutie veľkému senátu. Nemožno súhlasiť so sťažovateľkou, že najvyšší súd namiesto ňou predložených dovolacích otázok vyriešil krajským súdom neriešenú otázku konkretizácie omeškanej splátky vo výzve pred zosplatnením, čo vyvodzuje zo záverečného poukazu najvyššieho súdu na uznesenie sp. zn. 5Cdo/197/2022 z júna 2024. Túto otázku najvyšší súd v ústavnou sťažnosťou namietanom rozsudku neriešil a ani ju záväzne nevyriešil. Poukaz najvyššieho súdu na svoje skoršie rozhodnutie je len dovysvetlením k tomu, že ak by aj sťažovateľka v dovolaní namietla nesprávnosť právneho záveru súdov, že vo výzve pred zosplatnením musí byť konkretizovaná omeškaná splátka, tak by sa totožný senát najvyššieho súdu zrejme priklonil k svojmu už skôr, no len o pár dní a len pri konštatácii dôvodnosti nedostatočného zdôvodnenia odvolacieho rozhodnutia vyjadrenému záveru.“

To isté platí aj pre právny názor iného senátu najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022 z januára 2024, pre odchylenie od ktorého mal najvyšší súd podľa sťažovateľky postúpiť jej vec na rozhodnutie veľkému senátu. Nemožno dospieť k záveru, že by v tomto rozhodnutí najvyšší súd popri riešení nosnej otázky, ktorou bol začiatok plynutia premlčacej lehoty predčasne zosplatneného spotrebiteľského úveru, záväzne vyriešil aj otázku, či pod sankciou neplatnosti musí byť v oznámení o zosplatnení konkretizovaná omeškaná splátka. Najvyšší súd právny názor o nadbytočnosti konkretizácie

omeškanej splátky vo výzve či oznámení o zosplatnení, aplikácie ktorého sa sťažovateľka dožaduje, vyslovil len ako protiargument k nie pre vec rozhodujúcej argumentácii dovolateľov o špecifikácii omeškanej splátky ako podmienky platnosti zosplatnenia. Tieto len na okraj a doplnkovo vyjadrené právne názory senátov najvyššieho súdu, ktoré hoci sú súčasťou odôvodnení rozhodnutí dovolacieho súdu, nemožno považovať za záväzné právne názory, keďže neboli dôvodom, bez vyriešenia ktorých by dané veci nebolo možné rozhodnúť. To bola v oboch prípadoch otázka začiatku plynutia premlčacej lehoty predčasne zosplatneného spotrebiteľského úveru.“

8.7. Rovnako to platí aj v tejto veci, keďže v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/2/2023, v bode 14.2. vyjadril najvyšší súd právny názor ku konkretizácii omeškanej splátky len doplnkovo, ako obiter dictum a napokon zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie pre nesprávne posúdenie, ale len cez zistenú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Pre rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/123/2022 platí názor už uvedený v rozhodnutí ústavného súdu, ktorý si senát prejednávajúci vec túto osvojil a naň poukazuje. Má za to, že nie je potrebné, aby vec postúpil veľkému senátu v zmysle § 48 ods. 1 CSP, nakoľko v predmetnej právnej otázke č. 1. je už ustálený právny názor v podobe vyššie uvedeného zbierkového rozhodnutia, ku ktorému sa napokon prikláňa aj vec prejednávajúci senát 1C. Vzhľadom na uvedené východiská, súdy vec správne právne posúdili v nastolenej právnej otázke špecifikácie - konkretizácie splátky v upozornení - výzve podľa § 53 ods. 9 OZ, resp. § 565 OZ.

8.8. Vo vzťahu k druhej právnej otázke: ak veriteľ uplatní nárok na celý zostatok pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na základe predčasného splatenia, avšak súd dospeje k záveru, že nevyhlásil predčasnú splatnosť úveru platne, má mu byť priznaný nárok na jednotlivé neuhradené splátky úveru, splatné ku dňu vyhlásenia rozsudku?, dovolací súd uvádza, že túto nie je možné riešiť v dovolacom konaní, nakoľko táto nebola predmetom odvolania zo strany žalobcu, túto teda neriešil odvolací súd (pozri k tomu bližšie body 6.7. až 7. tohto odôvodnenia).

9. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP a v časti bodu 8.8. tohto odôvodnenia odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolanie zamietol podľa § 448 CSP, nakoľko právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu bolo správne.

10. Dovolací súd žalovanému ako úspešnému v dovolacom konaní priznal podľa § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.